

Această foaie este de două ori pe săptămână **Simbata și Miercuri**.
 Предъявлено авоансаментами протр три лани чини sfandixi.
 O foaie singură 20 парале.

DIMBOVITA

Авоанца се face în Букрешти, ла Дирекция ла Christ. Ioaninu et C. Romanov. În distrikte la koresponden. sibi. Or ce avoanament pre- vse nătit indatъ ка sьsukriepa.

Foia politică și literară. 9

Redactorii responsabili DIMITRIE BOLINTNEANU.

PRINCIPATELE - UNITE.

Domnileș va pșteea konvoka Adnarea estrordinarъ prekьm asemenea VA ПШТЕА А О III DESFINIЦА. În acestă din șrmъ kas este datorș a konvoka o adoa adnare, etc.

Apt. 17 al Konvenției.

București 18 Martie.

De la 24 genarie pșnz astăzi nș am încetat a striga kș trebșe sș arștșm kș sîntem la înșlđimea чir-konstanțelor aktsale. Dar aceste konsiliri în pșđine i-nimi not se afle resșnete simnatice. Ne înmelșm noi oare kș mai mșlđi sekoli despre simțimentele acestii țene-rațișni? Чeia ce șchim este kș fie ce zi, ce trece de la 24 genarie ne oferș o noșș okazie a face lșkrșri frșmoase nentș đarș, mi noi fașem mai pșđin nentș đarș de kșt am fi fșkst în zilele epocelor șnde ori ce faște patriotice eraș privity ka niste crime. Kșnd arșnkș čine-va okii asșma fisionomiei de abatere ce prezintș lșkrș-rile, nș poate sș kreazș kș ne afșm în timșel în kare nađieșnea este kematș a mi pșnara șn fiitor: mai ferice. Fisionomia țerei ne-ar fașe sș kredem kș ne afșm într' șna din așele epocș kșnd se astenta građia sșltanilor saș șn pașș sș ne đșverne.

Astăzi astentșm rekșnoasterea alesșsi de la 24 genarie saș șn alt Domn.

Aceastș astentare ne paralizeazș: ea slșbesșe e-nerșia đșvernșliș; mșrește șperanșele partidelor ce aleargș fșrș rșșine, đșne Domnie ne la șșele streinilor.

Romșniș trebșe sș astente de la nșșerea șșzeranz a se rekșnoaste aleșerea lor mai mșlt ka șn lșkrș de e-tiketș dekșt de datorie, sine qua non, kșči astfel drentș lor de aleșere ar fi nșmai o vorbș demartș. Aceastș aleșere este saș nș este legalș? Konvenșieșnea nș are niči șn artikul ce o defendș: Drentșl țerei de așonomie se konsultș în asemenea kaz, mi așest drent este nentș aleșere.

Romșniș dar, đșne votșl de la 24 genarie trebșiaș sș pșșeaskș indatș înainte: kș ori ce pred, sș înșea-pș șna kște șna a debata mi a determina artikolele kon-venșieșnei Eșropene kș čea mai vigșroașș energie. Romș-niș însș nș a kștezat sș faktș cel mai mik pas înainte. Avșnd toștș atenșia lor la șotșrirea konferinșelor. De șnde se înșeleșe pșđinșl pred ce ei singuri pșn ne drentșrile de așonomie ale đșrei lor, mi čeia ce este mșlt

mai trist kș, la întșmulare kșnd streiniș sș dečidș a stri-ka aleșerea, kș kondiții saș sș faktș alta saș sș se tri- mițș d'a drentșl Domn șnșl din așei romșniș ce bat la șșșele kabinetelor, Romșniș ar pșiimi într'șnșl saș în cel alt kaz, ba inkș kiar atșnș kșnd s'ar trimite șn pașș sș ne đșverneze.

Ne rekșnoasterea votșli de la 24 genarie, ar fi dar nș nșmai o perdere sșb raportșl șnși pas kștre đ-nire; dar inkș ar da okazieșnea sș se vazș o mare par-te de romșniș, desertșnd votșl de la 24 genarie, alergșnd kș ferice la noile dispozișniș lșate de streiniș, kondem-nșnd mi persekșșnd, fșrș rșșine, simțimentele nađiona-le esurimate în aleșerea de la 24 genarie.

Acește kazri nenorouite s'ar fi pștșt evita, daka romșniș kemadı a șotșri despre șșsitele așestii nađișniș, ar fi dovedit, prin faște demne de era în kare am intrat, kș sînt la înșlđimea ei. Paralizia însș în kare am kș-zșt nș este de nașrș sș înștșreze rșel ce poate sș se întșmpla. Tot ce poate sș ne skașe inkș va fi bșnșl simș al nșșterilor ce se vor fi sșșrat poate sș vazș a-șeastș đarș prada oamenilor ce aș fost kasza tștșlor re-lelor ei.

Noi kșnoastem șnde se afș medika a ori ce lș-kșri.

Aceastș nedekș nș vine de la kansl statșliș; ea este în mijlokșl lșntei țelor ce se disnșșș inkș ne Dom-nie. Akolo trebșe kșștatș mi sdrobitș. Dar lșnta așea-șta se afș în toate organele lșșitime ale đșrei: învins mi șmililit la 24 genarie trekștșl kș ideile mi oamenii sși, veni din noș la lșntș. Partida este întinsș, kșči repre-zintș șn prinșip rșș, mi tot ce este rșș în đarș trebșe sș fie kș trekștșl.

A đșverna printr'o aristokrađie, este kredinșa par-tidei trekștșsi. Doktrinș streinș, fșnestș ce ka sș se pșe în lșkrare, are ne anșrat trebșinđș a sakrifika kon-venșia, în tot ce are mai salștar nentș interesele țerei! Parti-da trekștșliș lșkreazș kș o energie, kare đine de timșel minș-nelor, prin toate mijloașele ce poate imbrđinșa o parti-dș politikș în desperare, ka sș înștșreze votșl de la 24 genarie. Pșrșșitș, învins de nađie, așeastș partidș în-toarșe okii kștre streiniș. Streinșl nș lișșesșe niči oda-tș ideilor mi oamenilor imbrňnșiđi de nađie. Intere-sele streine aș totș d'așna trebșinđș de oamenii de kare nađia nș are trebșinđș.

Asfel vșzșrșm kansl așestii partide, pșrșsit de nađie, alergșnd indatș la streiniș; asfel vșzșrșm oamenii așestii partide, lșind toate mșșrile pșnșiș în toate or-ganele lșșitime șnde îi arșnkș șnelțirile nelegale ale Kșimțkșmiei trekșșe, ka sș konșșșnșș kș akđia ka-pșliș lor de afarș.

Tot sîșl șocietșđiei bate astăzi sșb înrșșrirea i-șeilor așestii partide,

De unde vom mi propaganda k̄ Domn̄l ales s̄ aib̄ m̄sl̄gime de defekte; k̄ oamenii partidei nationale s̄nt perikl̄om̄i pentr̄ siḡran̄ga p̄blik̄, k̄ para este în a-narxie; De unde vine striḡt̄l̄ cel mare apr̄no de kri-se komerciale, din kare oamenii trek̄t̄l̄s̄i c̄ei de faḡr̄ mi c̄ei ask̄n̄m̄i vor s̄ fak̄ o treab̄ de stat; nađia vede, s̄r̄ide mi t̄ace, vocēa ei n̄ poate s̄ se az̄z̄ de k̄t̄s̄ în ad̄nare mi în foile p̄blice. Din nenorocire fisionomia sa pare k̄ n̄ are niđi o leḡt̄r̄ k̄ in-teresele nađiei; Foile p̄blice; ele îns̄m̄i esist̄ s̄ vor-beask̄, ka k̄nd ar voi s̄ menađeze ideile mi oamenii c̄e, d̄n̄p̄ a lor profesie de kredinḡ, s̄nt kemađi a kom-bate. k̄nd organele p̄blice se kodesk a s̄sne konvik-đia lor, esistenga lor devine ne treb̄sinđioas̄.

Primum quest Art. de la D. Ariuesks ce se afl̄ la țar̄.

1821 mi 1848

În No. 20 din *Rom̄nsl̄s* citim o enistol̄ a D-l̄i Ioan Otetelemeans̄, adresat̄ D-l̄i redaktor al ačest̄i zi-ar̄. În ačeast̄ enistol̄ Onor. Denstat din dreanta, (ne kare D. redaktor al Dîmboviđei îl n̄smemte *s̄nsl̄ din c̄ei mai konsiderađi*¹ kani ai partidei konservative esaltate) se nevoemte a motiva aversiḡnea mi disnređ̄l̄, k̄m mi groa-za c̄e 'i îns̄s̄l̄ c̄ele doz̄ date istorice, 1821 mi 1848 ne kare ink̄ đin medinga XII (4 noemvrie)² de la divan̄ ad-xok D-l̄i le-a n̄sm̄it *niute epoc̄e neleđ̄oite*.

De mi D. redaktor al Dîmboviđei, în No. 39 al a-čest̄i Ziar̄, a r̄s̄n̄s̄ D-l̄i Otetelemeans̄ atit de lođik mi k̄ at̄ta fineđe, ink̄t̄ krez̄ k̄ 'i a pl̄k̄t̄ mi D-l̄i, am krez̄t de datorie îns̄ ai r̄s̄n̄de mi eđ, ne alt ton, k̄ istoria în m̄n̄; mi fiind k̄ analiza kritik̄ c̄e am f̄- k̄t̄ în kestia ačeast̄a, a emit kam vol̄sm̄inoas̄ snre a p̄stea fiḡra ka z̄nđ artikol̄s̄ într'̄n ziar̄ d'ale noastre, mi ast̄z̄i mai k̄ seam̄ k̄nd kestia mare a zilei in-tereseaz̄ at̄t de m̄lt toat̄ s̄flarea omeneask̄ am ot̄- r̄t a p̄blika în ziare n̄maı p̄faga ačest̄ei analise, ka-re este ačeast̄a ka z̄n merḡtor înainte al analisei c̄e se va p̄blika neste p̄đin în form̄ de broș̄r̄.

Enistola D-l̄i Otetelemeans̄ se înmeal̄, d̄ne i-deca mea, din nemtiinḡa istoriei mi neveridic̄itatea astor̄s̄i.

N̄ e de mirare a vedea mi az̄i boeri a gramati, mi denstađi *neveridic̄i*:

Аша! Avem ink̄ boeri protinendim̄ti, a k̄ror̄s̄ toat̄ m̄tiinḡa este a servi ne strein k̄ paḡba đ̄reı; mi toat̄ kapac̄itatea, o *isk̄l̄it̄r̄s̄*³ p̄s̄ de des̄nt̄l̄ xirt̄ilor înf̄đim̄ate de s̄balterni, f̄r̄ a avea c̄ea mai mik̄ idee de konrins̄l̄ lor, ba z̄ni isk̄lesk kiar mi demisiile lor, f̄r̄ s̄ m̄tie.

N'am v̄z̄t de z̄nđi ne z̄n ministr̄ s̄bskriind̄s̄, f̄r̄ s̄ m̄tie, z̄n raport k̄tre kan̄l stat̄s̄i, prin kare rekomanda de mef̄ de seksie ne z̄n s̄baltern ne kare toat̄ l̄mea ilđ menp̄isa, ka mi D. ministr̄, mef̄l̄ s̄đ? mi pentr̄ demnitatea ministr̄s̄i, Domn̄l f̄ nevoit a a- n̄roba raport̄l ad-xok, d̄n̄p̄ c̄e s̄p̄s̄n̄ îns̄ bine kan̄l ministr̄s̄i *dinlomat̄s̄*.

¹ Am dori s̄ ne s̄s̄ie D. redaktor al Dîmboviđei în c̄e s̄t̄ as- t̄ konsiderare a onor. Deustat de Vil̄ea?

² Vezi Monitor̄l Ad̄n̄r̄ii ad-xok No. 13.

³ Vezi ačest̄ k̄vint̄ în vokab̄lars̄l D. Eliade.

Kare s̄nt raport̄rile proprietarilor k̄ k̄ltivatorii în para Rom̄neask̄? întreba z̄n ministr̄ al frangei ne z̄n ministr̄ al Rom̄niei din tim̄n̄l domn̄rei l̄i Știrbei.

— Eschellenḡ, resp̄nse ministr̄l nostr̄, am m̄l- te momii dar n̄ 'mi am b̄t̄t̄ kan̄l niđi odat̄ a m̄ o- k̄na k̄ kestiea đ̄ranilor; noi m̄tia, siniori mari, l̄s̄m̄ ačeast̄ sarḡin̄ ne seama intendanđilor.

— Îmi s̄n̄i îns̄ k̄ ai fost ministr̄ de Stat̄; ka ministr̄ dar, n̄ ka mare sinior̄, ilđi fak̄ ačeast̄ întrebare

— Eđ s̄bskriđ n̄maı xirt̄ile c̄e mi le înf̄đișea- z̄ s̄balternii; prin z̄mare, e datorie ačestora a m̄ti ko- n̄rins̄l̄ ačelor xirt̄ii.

Ministr̄l frangei, printr'̄n sentiment de delikate- đ̄, skimb̄ at̄nđi konversađia.¹)

N̄ e dar de mirare ka mi astor̄l enistolei repro- đ̄s̄ de Rom̄n̄l în No. 20, s̄ fi skris epitola sa s̄b diktando vre z̄nđi Grek̄ s̄đ konfrate de rea kredinḡ; mimkarea de la 1821 a fost *Greueask̄*?!!

N̄ e de mirare, o renet̄m, a vedea mi az̄i boeri din protinendat̄ neav̄nd c̄ele mai miđi nađis̄ni desnre istoria patriei lor: istoria se învađ̄ în skoale s̄đ în k̄rđi mi boerii nomtr̄ii, niđi în skoala n'az̄ înv̄đat'o, fiind p'ats̄nđi skoale Grečem̄ti z̄nde n̄ fi- ḡra istoria patriei, niđi k̄rđi de istorie n̄ čitesk, neer- t̄ind̄-i ok̄nađiile felsrite a se ok̄na k̄ lekt̄ri serioase mi instr̄ktive. Žrmeaz̄ dar ka tot žsnimea st̄đioas̄ s̄ se ok̄ne pentr̄ D-lor mi în ačeast̄a, ka în toate.

Desnre mimkarea de la 1821, observ̄m D-l̄i O- tetelemeans̄ în trevere, k̄, de mi D-l̄i era at̄nđi poate într'o v̄rst̄ k̄nd mintea sa c̄ea k̄r̄đ̄ n̄ p̄tea j̄deka prin ea îns̄m̄i k̄z̄za ačelei mimk̄r̄i, res̄ltat̄l îns̄ alđ ačest̄ei mimk̄r̄i (restit̄irea urinḡilor indinđeni) era des- t̄l a 'l konvinđe k̄ mimkarea a fost nađional̄, n̄ gre- c̄eask̄: iar T̄đor Vladimiresk̄, n̄ z̄n agen̄đ al l̄i In- silanti, či z̄n trib̄n al nopors̄l̄i, kare mi a dat viada pen- tr̄ o k̄s̄s̄ j̄st̄t̄ mi r̄m̄n̄, k̄z̄ind vikt̄im̄ a intriđi- lor l̄i Insilanti, mi a z̄rei fanatice a R̄m̄nilor kontra T̄r̄ciei, k̄ kare se aliase T̄đor, de politik̄ (ka noi la 1848), mi de la kare T̄r̄cia para s̄ferise at̄ta r̄đ z̄n sekol̄s̄ mi mai bine. Eat̄ pentr̄ c̄e Rom̄niı l̄sar̄ ne Iordake, brađ̄l drent al l̄i Insilanti, a m̄čel̄ri ne T̄- đor s̄bt ok̄i lor: fiind k̄ Iordake ar̄t̄ R̄m̄nilor ko- respondinga l̄i T̄đor k̄ T̄r̄cii, mi R̄m̄niı kari n̄ in- deleđeaz̄, ka nimte simnlii soldađi, politik̄a sal̄tare a mef̄l̄s̄i lor, ilđ krez̄r̄ tr̄đ̄tor̄, mi l̄sar̄ a 'l z̄vide ka p'z̄nđ tr̄đ̄tor̄.

Daka D. Otetelemeans̄ n̄ krede c̄e 'i s̄s̄iđ eđ, întrebe ne D. Eliade, pentr̄ kare are, k̄ drent k̄vint̄, o konsideracie partik̄lar̄; de mi D. Eliade ilđ n̄- memte în *protectorat̄l țars̄l̄i* (pag, 14) *j̄sk̄tor de k̄r̄y* mi *venetik̄* (parvenu), *imitator servil* al Bibesks̄l̄i mi al l̄i Știrbei, astori ai reḡlaments̄l̄i, din p̄s̄n̄ k̄ Vilara³)

La 1848 D. Otetelemeans̄ era b̄rbat format mi omđ de stat̄; žrma dar s̄ k̄noask̄ mai bine de k̄t̄s̄ alđii, k̄z̄za ačelei mimk̄r̄i k̄ tot̄l nađional̄, mi kare, k̄ konk̄rs̄l̄ klasei n̄riveleđiate, din kare D-l̄i face nar- te, ar fi rez̄mit poate ink̄ d'ats̄nđi; s̄đ, cel p̄đin, n'ar fi dat arme l̄i Nikolae I al R̄s̄iei a o trata de *komsnism*. Desnre Îm̄p̄rats̄l R̄s̄iei n̄ ne prinde mirare a vorbi mi a l̄kra k̄m a vorbit̄ mi a l̄krat; dar z̄n r̄m̄nđ ka D. Otetelemeans̄ a n̄smi mimkarea de la 1848 *komsnism̄*.

¹ Vezi skrierea. L'Autriche, la Turquie et les Moldovalaques, par B. . . Paris, 1856 pag. 103 et 104.

² T̄đor a profitat de Zavera l̄i Insilanti, k̄ ađ profitat kani mimk̄r̄ii la 48 de Zavera c̄e o p̄npara D̄xamel.

³ Vezi desnre Bibesks̄, pag. 27 mi 28 protectorat̄l țars̄l̄i.

Și ce alt îndeșepe onorabilă denstată prin căvintele *doktrine streine introduse ne utiș de sude*? Are căvint D. Eliade a nămi *parvenus* ne ceî ce vorbesk mi lăkrează ka D. Otetelemeans; are căvint redaktorul Dîmboviței a nămi ne D. Otetelemeans *retograd* mi *antinațional*! Șn adevărat Română mi *stălnă al țarei* notabene, nă se esprimă astfel în păblikă; nă lăkrează ka boerul la 1848, părăsindă țniî țara, mi alțiî mergând în țabăra inemiiilor sune ai konjșra să vie ka să șmileaskă mi să striveaskă patria lor! Ce țerează oare Româniî la 48? respektul tratatelor lăi Mircea mi Ștefan, kălkate de kiar a țea nătere ne kare retrograziî o roagă a veni să răstigneaskă nația, ce reklamă drentălă săă! În alte țărni mi în alți timpi, niște asemenea desertori mi trădători ar fi fost mai mult de kît anatematiză mi menșiză; Română este însă kreștină kă inima mi kă fapta, ka mi kă nămele: ellă lasă ne Dămnezeș să răsplăteaskă țelor țăi. Pentru ței țăi, îndelegă; dar ne ței bșai? A țestora kășetă lor le răsplătește.

Așa dar D. Otetelemeans, vede țele doș mari e-pocă de țenerarea națională prin prismsul pațimelor politice mi ale privilețelor kășiei sale, privilețiză atakate de programul național de 1848; fiind kă a țeste privilețe eraș sșmănda diskordiei din întră, mi a kăderiî noastre politice în okiî Eșronei ofițiale mi demokratice.

Dăpă tratatul de Paris însă, mi mai ales dăpă konvenția de la 19 Așgșst, kănd D. Otetelemeans a văzșt kă șante mari năteri ale eșronei (între kari mi năterile sșzerane mi protektorate) sankșionează țele mai mult te prinține din programul regenerăției de la 1848, print'ăniș akt ofițial mi solemnel ka konvenția, dăpă 19 așgșst zik nă 'i mai era ertat D. Otetelemeans a trata mișkarea de la 48 de komșnismă, făr a se deklară singșr *revoluționar*; fiind kă kă asemenea vorbă se deklară *resbeis* kătre șante năteri kare aș sankșionat în țea mai mare parte programul de la 48, ne kare D-lăi ilă deklară azi, la 1859, de *komșnistikă*.

Iar daka țele doș epocă sînt *neleșite* fiind kă aș kășsat *țatsror dșreri mi sșferinșe*, apoi răsșenșă D-lăi Otetelemeans:

Kă niște drentări vitale mi sakre ka țele rekșnoskște mi garantate de areonagșl Eșroneană la 19 Așgșst, nă se pot kăpăta kă prostițșii mi bankete, kșm aș kreșșt boerul nomșrii, kănd danșă țora orgiei la 1849 ne șormișșl Româniel... kăte lakrșmi mi dșreri nă kostă ne mșmă nășterea fiisăi săă! kăte sșdorî mi keltșeli nă kostă ne țăran șodșktele kă kari ne nătresk ne noi trîntoriî, a țele albine șociale! Istoria ne arată kăte lakrșmi, kădi banî, kăș sșnșe a kostat independența Greților mi țelor-lalte naționalițșdi, inviate de spirișl de viață al șekolșișl în kare trăim!

Și kă toate aștea, daka mi la 1821 mi la 1848, boerul s'ar fi năș în kanșl a țestor mișkări naționale (ka sîrbii, bșnioarș) de kăte dșreri mi sșferinșe nă am fi fost țonș skștișl!

Daka D. Otetelemeans ar fi voit să fie drent, mi prin șmare ar fi privit țele doș epocă kă sșnșe țe țe mi kă konștiinșă, ar fi mărtșrisit, kă țonș Românăi adevăradă, kă țelș țe a simșit mai de a țoape mi mai greș sșferinșele țelor doș mișkări, este țăranșl, nă boerul: pentru kăvintul kă mi reșimșl fanariotikă mi reșimșl regșlamentară aș fost fatale nămai klaseloră mșnșitoare, kari singșre se pot nămi *martiri* mi *stălni ai țari*: fiindă kă aș dăș ne șmeriî lor tot edifițial șocială, mi aș sșferit toate năpășșirile de la *lșminștorii* mi *nărinșii* patriei.

Și kă toate aștea, kîș îndeșepășne a arștat a țestă țonșlă de martiri în mișkarea de la 48! kăș nen-

tră țea dela 21, toată lșmea mișe (afară de retrograzi), kă merțenariî nedisșinșinadi mi vagabonșii ai lăi lșsilanti aș șrodșș a țele desordine fatale, dănd pretest țășșilor ingradă a năne șabia în lăkșitoriî țării, kari se skșlaseră ka mi la 48, pentru a o demțenta din letargia morșii mi a o rekema, prin respektarea aștonomieî noastre, la independența ei politice, la reșenerarea ei șocială. țel țășșin, la 1821 nărtarea țășșiei nătea afla o skșșș în ștarea ei semi-barbară; dar dăpă Maxmăd, dăpă reforma ei de la 1840, niț o skșșș nă mai nătea a țea, de kăș slăbicișnea. Destăl istoria o va jșdeka, mi Dămnezeș, va răsplăti dăpă inima mi fanțele sale.

Mișșnea boerilor era a lăa inițiativa mi la 1821 mi la 1848: mișșina lor, eșșerișna lor, șoșșia lor șocială aș fărășt ne țopolă ai nămi*] ștălnii țării, făr kliea neamșlăi.

Nămai kănd mișkarea vine de sșș, de la klasele privilețiate, zicea D. Al. G. Goleșk în divanșl ad-șok, atșnș nămai a țea mișkare se nămește revoluție, mi revoluția a țea ișmi dă fărășl kășșnd mi fără șgșdșiri fatale, kănd vine însă de jșș, de la țărană, mișkarea a țea se nămește revoltă, anarșie, mi kășșnd se komșrimă iar fărăștele ei sșnt țirșii mi nekomplete.

A țesta e îndeșșl kăvintelor D-lăi Al. G. Goleșk, kare nă poate fi tratat de *demagog* mi *komșnișă* de kătre D. Otetelemeans mi komșania.

Dar, nă! în inimi țoșite șentimentul de patrie e adormit saș e mort, mi oamenii kă asemenea inimi sșnt sklavi, sșnt instrșmentălă șteinșlăi vikleană saș țare; Eș sakrișkă patrie, familie, relișie, totă intereselor private, onoarelor meșkine.

Kă toate aștea kăvintele din eniștola D. Otetelemeans, *kă noate sș fiș greșit în idea mea*, ne lasă sș kredem kă, fiind konșins, ișmi va retrakta kăvintul de nelegșite, aplikat țelor doș date istorice de kare ne e vorba.

Pe a țest țemeiș dară, 'mi am mi țonșș a țe o analiză kritikă desșre a țeste doș epocă mari ale istoriei noastre, bazăndșmă ne dokșmente aștentice, ne aștoritșdi respektabile: mi a țeasta, pentru instrăkșșșnea klasei din kare țe țe parte D. Otetelemeans, pentru onoarea istoriei, mi mai ales pentru venerăția kătre *adeșpă* kare este progresul, kare este Dămnezeș. K. D. Arișesks.

Cronica interioară.

În țentrul kapitalei este o grădină desșțătoare fărășt ne șn lok țe altă dată era o balț moșiroașă mi infektă; a țeastă șșigștoare balț nă mai eșiștă ne lokel ei; dar nă este desșinșată niț ea niț eșektele ei țele rele. Balta a skimbat lokul, a țreșt alățari kă grădina, iatș tot. Măłșmită proprietarilor de lingă grădină la Gorgană, balta krește, șnorește mi poate deveni navigabilă ne proprietășșile dămnealor. Este șn an de kănd lokșitoriî Gorganilor a reklamă la gșvern, kă lakul moșiroș dăne lokul D-lăi Zosima este vățmăștor sșnșțșșei oamenilor țe lokșesk înpreșș. O komișie s'a nămit ka sș eșamineze daka în adevăț a țea balț vățmă. Komișia a dat drentate țererei lokșitorilor, mi Gșvernul a ordonat a se așșna lakul de kătre proprietară. Polișia de atșnș a năș țorșnka sșș saltea dăne obișeșl binișliilor noștri; însă ka sș arșnșe năbere în okiî lșmei, a trîmiș ținș kășșde kă gșnoi sș le demerte în lak. A-

*] Pe boeri ka Bșzentii mi ka Golești

ceste cinci gramezi sint de fapt; singure ele martaiesk kaci astazi kiar, aș gama în mijlocul lakalsi isolate ka cinci insole de gnoi. Pricina acesti sordinanți din partea Poligiei din anul trecut este kmoskati; însa noi șperem k poligie de astazi desinteresat mi inteligent va nrae în esekapie poruka gvernalsi, mi nș va lsa pe bieții lokaitori, preksm se lsaș în trecut, drent raș saș bivoli ce aș trebsing de baltz ka sș se rkoreask.

Symbat s'a mimit la adnare proiectel celor 200 mi galbeni kare statel are sș inrmste komerșel kmpelor Astriacesti. Acest vot s'a dat dne sșni, intziș de temere sș nș se șperere negșștorii, al doilea, nentz k nș dnti din cei ce aș votat aș idee desne folosel ce proiectel poate sș adak. al treilea nentz k mslu kred kondișile inrmstelsi ne nștinioase, mi al patrulea nentz k statel nosedș o sșmș de 70 mi galbeni, mi toș kșni simuțiseazș kș starea trecut, kș paralizia lskriș rilor, aș sokotit nrileș bșn, ka sș se okșne sșma dispoșibil a statelsi, mi kșnd ar veni timșel, kș așea sșmș, sș se fakș ceva lskriș de marele interes nașional, sș nș aibș statel o lșskaie dispoșibil, ka asfel fiind în nenștinș, sș zakș în neakșie. Asfel este opinia celor mai mslu, desne acest vot. Noi nș sintem nentz projekt nș nentz kș nș lșm parte la interesel komerșelsi; dar nentz kș sșma destinatș în ajștor, nș este de ajșns, mi asfel nș va face niș sș folos komerșelsi, ne kșnd statelsi va adșce pagșbș sigșrș, kșvi kriza il va konlemi kiar ne el în zilele kșnd va avea mai mslz trebsing de bani.

Dar vor zice sșni statel va avea 8 milioane deosbit kș kare va nștea face alte lskriș. Așea este lesne de zis; dar este anevoe de gșsit așele 8 milioane în timșel de fapt. Asfel așeastș sșmș de 8 milioane nentz noi nș este dekșt o problemș.

Era alte lskriș de fșkșt nentz kmerșel dșreș. Înainte de toate dșmșri nentz transportel bșkatelor [vezi skrișoarea sșni negșștor kompetent, în așeastș foae!] Dar se zice, kș de se va nșne în lskrare projektel, are sș ea o sșmș mare kiar din paragrafel keltsielilor nentz dșmșri, mi sș se dea komersanșilor întrebșngani.

Noi ce nș avem trebsing de boeri, niș de negșștori ka sș ne facem nontlari, mi niș o trebsing de nontlaritate, nștem esșrima ași mirarea noastrș, [daka va fi pozitiv ce se zice] vșzind kș se ea baniș destinati în kreșia dșmșrilor de la kare depșndș komerșel dșreș, mi se dș sșre întșmınarea șnor kase ameningate, mai mslt din gremelele lor ce aș prodșs în parte kriza de astazi, de kșt dintr'o nenoroiere pșblikș.

Adnarea nș are mșna noroiș în votșrile sale. Dar sș șperem kș dne mslte votșri stșngace, va ajșnș ce a nemeri ne cele bșne. Kare sint medișii ce ajșng sș lekșiasakș nșmș a nș perikșla sșnștatea mșltor bolnavi?

Mșșra lkatș de ministr el keltselsi în privșnga momșilor mșnșstiresti de a se nști în trei termenș pregșlș arenzilor, de mi poate sș disulakș arendamșilor noș ni se mare cea mai nemeritș, kșvi rekonsilie mai mslt de kșt ori ce, ekitate ka interesele statelsi. Trebșe sș fie nrintre arendamș sșni kare în adevșr șferș. Dar skșderile pregșlș arenzilor mi strikșrile kontraktelor trebșe sș se mșșșineaskș odatș, fșrș kare nș va fi niș o sigșrangș ne viitor nentz stat, ba niș nentz proprietiariș momșilor partikșlare. Kșvi ce se va face kș statel, se va face poate mi kș partikșlariș. Arendamș în adevșr aș lșat momșile skșmpne, ne lșngș așeașta [de vom sta sș kredem kronika] ei aș dat flodormș foarte mare; kondișii ce nș sint de natșrș a favoriza întreprinderea lor; însa este ceva vinovat statel sș nearzș, nentz gremelele mi abșșrile sșvșrșmite la arendarea momșilor? arendamș nentz ce aș dat pregșri marș ne momșii kare nș le era niș kșnoskște?(1) sș ne inkușim kș pregșrile se skad kș perderea statelsi, cine garanteazș kș la anul fiitor arendamș nș vor cere inkș o skșdere? sș ne inkușim asemenea kș kontraktele se rșn, kare iarș nș este dekșt o skșdere, kșvi la adoa livitatie tot așei a-

rendamș se vor arșia kș pregșri skșzște, mi kș alte kezșșii, ar fi o asigșrangș nentz stat kș la anul fiitor nș se va cere inkș o skșdere saș rșnere de kontrakte, dind așeleamș kvinte?

Sint arendamș demni de indșșpenda gșvernalsi. Nentz așeia am nșnșne o komisie sș șerșeteze mi sș rekomande ne cei nenoroiș este mi drentș mi șman; dar din nenoroiere nș sintem în timșii pastoral kșnd komișii se șitaș la așr fșrș sș klineaskș din oki. Și nrint șrmare kiar așeastș mșșrș de mi șmanș, devine inuratikabilș.

Domniș Kșza se asteantș sș vie peste kșrind în așeastș kapitalș. Șvirile date de o depemș kș așeperea are sș fie rekșnoskște, kș niste niș kondișii ce cere Poarta nș s'aș deszis inkș.

D. Xrist. Polixroniadi ne trimite o skrișoare în kare esșne ideile sale asșnra internelajiei D-lsi Ioan Brștians (vezi No. 30 Romnșel). Kștre ministr el finanelor șerind desșșngarea nșșei drentelsi de esșortanie a bșkatelor mi a vitelor kare, zice kș rșdikș pregșl prodsktelor dșreș în turgșrile de afarș mi adșce neșșingș d'a sșșșine konkșrengș ce fak prodsktoriș altor dșri, mi tot de odatș mșrește kriza finanșiarș. D. Polixroniadi kombat așeastș idee, kșza așeașta D-lsi o gșsește mai mslt în lșna dșmșrilor mi altele. Taksa esșortelsi bșkatelor, zice D. Polixroniadi nș este kare omrește esșortarea șerealelor dșreș,(!) mi face ne kșmpșrtoriș sș dea nșferingș nortșrilor șreine, taksa așeașta nș este atșta de mare inkșt ea singșrș sș deviz kșza șrșreș pregșlș bșkatelor noastre intrșn kin ce ar da așestor prodskte șn pregș mslt mai mare de kșt așela ce se aflș în nortșrile șreine; și este anevoinșa kare inșearkș kșniștanii de vase la intrarea lor în Dșnșre șnde dșrș ce sint siligi sș întșrzie, de mslte ori, mslte zile, sint tot d'odatș esșșmi la mșșime de neajșșșri, ba inkș mi la mșșime de perikole. Așeste silite întșrzieri, ne ajșșșri mi perikole la kare se esșș kșniștanii de vase, fak ne așestș oamenș de șer nentz șn karik ce o sș inkarșe la Odese, Șfranș, mi nentz inkșrkare așelșiamș karik la Brșila mi Galagi, șer kirie 5 franș. Așeașta sșnt lskriș ce se întșmșkș nekontenit. D. Polixroniadi adaogș:

La greshșile ce nșsintș starea ce neingșrire în kare se aflș Dșnșrea de jos, vine de se adaogș lșna podșrilor mi a moșelelor, ce fak transportel bșkatelor la skelș kș totșl difșil.

Daka șn kșrșș ar dșce, o kilș de gșș, kș 15 lei kirie, la skele; kș dșmșri bșne, kș kșile rele ce avem este silit a cere cel nșșin indoitș kirie. De șnde pregșl bșkatelor noastre se șrkș atșt în nortșri, inkșt ori ce konkșrengș kș prodsktele șreine devine impoșibilș.

D. Polixroniadi adșce aminte fșgșșlș denstat kș ar fi tribșit sș se adreseze mai kșrind kștre D. ministr din șntz ka sș se ia mșșri grabnișe nentz kreșie de moșele mi de podșri lskrare ce aș kostat ne stat sșne nemșșșinite mi nș aș adșș niș sș folos învederat nșmș astzi[2] asemenea mi nentz inșșndarea kștor va vase remorkoare ne Dșnșre kare sș tragș la intrarea mi esșira vasselor lskriș ce ar rșdika kșniștanilor șfiala ce aș kșnd vor sș vie sș inkarșe în nortșrile noastre, fșrș sș șearș kirii marș mi fșrș sș se teamș de gșra Dșnșrei nrekșm se temea în vekime navigatorii de skila mi karibd[3] gșra Dșnșrei preksm mi o parte din dșnșre aș trebsing de kșrșșire ne inșetats ka sș aibș tot de șna nișioarele de așr șreșșioase navigașiei.

D. Polixroniadi krede kș așeașta sint mșșrile cele mai nștinioase mi cele mai șrșente ce sint de trebsing a se lsa în favorșl desvoltșrei komerșelsi dșreș. Așeste mșșri bine inșeșle mi bine praktikate, zice astorșl skrișoreș, pot sș ne dea rezștatșl a konkșra kș statșrile veșine, sșș raportșl prodsktelor. Statșrile veșine, proiekteazș kș de fer, mi toate mijloavele de amș kșra prodskșrile lor la xotare; nșmai noi vesteșim în neakșie. Așeașta este de natșrș a face în kșșiva ani, sș kșzș kș totșl komerșel dșreș noastre, nșmș akolo inkșt sș nș mai nștem vinde șerealele, mi sș vedem momșile kșzște la șn venit de 4 ori mai mik de așela ce daș astzi.

În ora în kare sintem, din lșna moșelelor, sintem siligi a nști noi în marș inportats, adaosșl kirieș transportelsi; în cea ce se transnoartș la Dșnșre, a nști așest adaos, intrșnșl mi în cel alt kaz, kșmpșrtoriș din intrș mi de afarș se inșșșineazș.

(1) Nentz o kilș gșș saș fșrșș ordinarș amestekats kș tșrșe, lei 4 nar. 25
 Nentz o kilș porșmș lei 2. nar. 37 1/2
 — o kilș Meșș — 2 — 15
 — — Orș, ovșz — 1 — 32 1/2
 — — Tșrșe — 1 — 32 1/2

De la pedakșie, (vezi apt. 3 din kondișile esșortagii).
 (2) Kș baniș keltsiș nșmș astzi nentz moșele mi podșri, șar fi nștat faceș moșele indestșștoape daka ar fi lșnit lșnea mi abșșel. ped.
 (3) Nentz kreșie de akompe mi alte vase kș abșri, ș'a arștat tșei komșnaniș șreine nșmș nșmș. Nș șșim ce ape de gșnd sș fakș ministr el?

[1] Se zice kș ar fi momșii de baltz nentz kare arendamș s'aș indatorats sș dea nș sșiș kște sște de oka de nșșrșvi; nesșce ce se aflș nșmai în anele mșșilor.